

Inspirationsliste – til organisatorisk kvalitet og patientsikkerhed for nye klinikker

07-09-2023

Listen henvender sig til nye praktiserende speciallæger, som ikke tidligere er akkrediteret.

Formålet er, at du som læge præsenteres for det centrale indhold fra akkrediteringen, så klinikken arbejder med indholdet fra standarderne og på den måde sikrer kvalitet og patientsikkerhed i klinikken. Indholdet bygger bl.a. på nationale retningslinjer og lovkrav, som klinikken generelt skal leve op til.

I vurderer selv, hvordan I arbejder med indholdet, og det anbefales at I nedskriver jeres procedure, hvis I er flere i klinikken, som varetager arbejdsgangen. På den måde har I et fælles aftalt udgangspunkt, som I løbende opdaterer og som kan bruges ved introduktion af medarbejdere. Områdernes relevans afhænger af specialet og de aktiviteter, der er i den enkelte klinik.

Kvalitetsledelse - indhold

Som ejer af klinikken skal du, ud over at stå for klinikens drift, også være leder for dine ansatte samt lede kvaliteten i klinikken.

Formål	Fokus	Find mere viden
Faglig opdatering Lægens faglige viden og kompetencer vedligeholdes, så der sikres høj faglig kvalitet i undersøgelse og behandling af patienterne	<ul style="list-style-type: none"> Lægen deltager i relevant faglig opdatering Lægen holder sig ajour med ny faglig viden i form af nationale og andre centrale kliniske retningslinjer indenfor specialet 	
Klinikkens ansatte – introduktion og kompetenceudvikling Ansatte i klinikken har de rette kompetencer og udfører opgaver, på en måde, som sikrer høj kvalitet og sikkerhed i patientforløbene	<ul style="list-style-type: none"> Alle ansatte har en funktionsbeskrivelse og er blevet introduceret til opgaverne i klinikken Der afholdes medarbejdersamtale f.eks. årligt, hvor behov for efteruddannelse, supervision eller lignende aftales 	
Rapportering og brug af kliniske data Klinikken registrerer og rapporterer obligatoriske data og anvender data til forbedring i klinikken, hvis det er nødvendigt	<ul style="list-style-type: none"> Klinikken afdækker hvilke data der skal registreres/rapporteres i specialet (f.eks. diagnosekodning, nationale kliniske retningslinjer, cancerdatabaser o.lign.) Klinikken følger op på egne data, og hvis der er behov for forbedringer, iværksættes disse 	Obligatorisk rapportering vil fremgå af eKVIS' hjemmeside under det aktuelle speciale. Sentinel er et obligatorisk redskab, som bruges til at anvende og aggregere kliniske data i speciallægepraksis. Se mere på https://ekvis.dk/redskaber/sentinel/

Kvalitetsledelse – redskaber

Her præsenteres værktøjer, som du med fordel kan bruge for at sikre systematik og opfølgning i klinikken

Formål	Fokus	Find mere viden
Årshjul At skabe overblik, kontinuitet og opfølgning på tilbagevendende opgaver i klinikken	<ul style="list-style-type: none"> • Relevante opgaver beskrives i årshjulet og klinikken arbejder efter det • Årshjulet justeres ved behov	Skabelon til kvalitetsovervågning/årshjul kan hentes HER og tilpasses klinikken.
Journalaudit Klinikken følger kvaliteten af sin patientbehandling og journalføring	<ul style="list-style-type: none"> • Der udføres årligt en auditgennemgang af min. 20 tilfældige journaler, som omfatter notater fra alle journalførende i klinikken • Resultater drøftes og der iværksættes forbedringer, hvor det er relevant	Bliv inspireret i klyngepakken om journalføring . Klinikken kan supplere med spørgsmål, som de finder relevante.
Lokale retningslinjer Aftalte arbejdsgange, ansvarsfordeling og procedure er tydelige, tilgængelige og opdaterede i lokale retningslinjer	<ul style="list-style-type: none"> • Retningslinjer opdateres ved ændringer og min. en gang årligt • Det fremgår hvornår og af hvem retningslinjen er godkendt	Eksempel på skabelon til retningslinje

Patientsikkerhed

Her beskrives forskellige områder, hvor der arbejdes med forebyggelse og/eller håndtering af risici for patienterne

Formål	Fokus	Find mere viden
Identifikation At den rette patient bliver undersøgt og behandlet og at de rette recepter, prøver, notater o.lign. registreres på den rigtige patient	<ul style="list-style-type: none"> • Klinikken har en procedure for hvornår og hvordan de identificerer patienterne • Hvordan sikrer vi en arbejdsgang, hvor vi registrerer på den rette patient? • Har vi situationer, hvor identifikation er særlig vigtig (indgreb, ikke dansk-talende, andet)	Vejledning om Patientidentifikation
Akut beredskab At klinikken kan handle hurtigt og korrekt i akutte patientsituationer, som kan have betydning for patientens sikkerhed	<ul style="list-style-type: none"> • Relevant personale har været på førstehjælpskursus • Klinikken har en procedure for hvordan akutte situationer håndteres ud fra typer af situationer der kan opstå i klinikken • Klinikken har taget stilling til hvilke relevant udstyr og medicin der kan blive brug for i akutte situationer. Det kontrolleres med selvvalgte intervaller at udstyr og medicin er holdbart og funktionelt.	Find mere information om hjerte-lunge-redning hos Dansk Råd for Genoplivning Lægehåndbogen om anafylaksi

Formål	Fokus	Find mere viden
Operative indgreb At risiko og komplikationer i forbindelse med indgreb kan håndteres	<ul style="list-style-type: none"> Klinikken har en procedure for hvordan forværring under indgreb håndteres (f.eks. blødning, patientens almene tilstand) Hvis der behandles patienter i fuld anæstesi, skal der udarbejdes procedure for ansvarsfordelingen mellem kirurg og anæstesiolog, identifikation af rette patient og indgreb samt overvågning af patienten under og efter indgrebet 	
Prøver og diagnostik At prøver og diagnostiske undersøgelser sker sikkert og korrekt, og at der følges rettidigt op på resultaterne	Klinikken har en procedure for: <ul style="list-style-type: none"> Hvordan prøver og anden diagnostik i klinikken mærkes, opbevares og forsendes korrekt Der følges op på svar på prøver og undersøgelser, som klinikken har ordineret, uanset om det er taget i klinikken eller et andet sted 	Vejledning om håndtering af parakliniske undersøgelser
Risikotjek At klinikken er på forkant med risici i klinikken og forebygger, at der kan ske skade på patienterne	<ul style="list-style-type: none"> Klinikken udfører f.eks. årligt tjek af klinikken, hvor risici identificeres og drøftes Klinikken medtænker patientens sikkerhed, når der indføres nye tiltag i klinikken (f.eks. apparatur, behandlinger, arbejdsgange, systemer og medarbejdere) 	Risikostyringsskema
Utilsigtede hændelser (UTH) Klinikken mindsker risikoen for at patienter bliver udsat for risiko eller skader ved at undgå, at en hændelse kan gentage sig	<ul style="list-style-type: none"> Klinikken rapporterer, når der sker en utilsigtet hændelse Klinikken analyserer hændelsen og foretager handlinger, for at mindske risikoen for, at det kan ske igen Klinikken rapporterer lægemiddelbivirkninger og hændelser med medicinsk udstyr 	Link til Styrelsen for Patientsikkerhed , hvor klinikken rapporterer utilsigtede hændelser og hvor der findes information til patienterne Link til indberetning af lægemiddelbivirkninger

Kvalitet i patientforløbet

Emnerne nedenfor har direkte eller indirekte betydning for aktiviteterne i klinikens håndtering af patientforløbet.

Formål	Fokus	Find mere viden
Visitation og henvisning Patienterne visiteres og videre henvisning sker fagligt og sikkert	<ul style="list-style-type: none"> Klinikken har procedure for hvordan personalet skal visitere patienterne – herunder håndtering af akutte patienter og patienter med mistanke om alvorlig sygdom, samt hvornår der skal konfereres med lægen Hvis klinikken henviser en patient videre til undersøgelse eller behandling ved mistanke om alvorlig sygdom, skal klinikken sikre sig, at henvisningen er modtaget 	HER kan du se hvad Lægeforeningen skriver om ansvar ved henvisninger.

Formål	Fokus	Find mere viden
<p>Inddragelse Patienterne inddrages aktivt i at træffe valg om egen behandling ud fra information, som er tilpasset den konkrete patient og situation</p>	<ul style="list-style-type: none"> Klinikken tager udgangspunkt i patientens behov og informerer patienten om fordele, ulemper og risici ved en given behandling Notér i journalen, hvad patienten samtykker til 	<p>Værd at vide om informeret samtykke og journalføring heraf (Styrelsen for Patient-sikkerhed)</p>
<p>Patientjournalen Klinikken fører journal efter gældende lovgivning</p>	<ul style="list-style-type: none"> Klinikken sikrer at journalen føres korrekt. Dette kan f.eks. vurderes ved journalaudit 	<p>Se Lægeforeningens information om opdaterede regler for journalføring, ansvar og opbevaring m.m omkring patientjournalen.</p> <p>Se desuden materialet i klyngepakken Journalføring.</p>
<p>Personoplysninger og diskretion At patienten oplever diskretion og at personoplysninger håndteres sikkert og korrekt</p>	<ul style="list-style-type: none"> Klinikken har databehandleraftale med systemhuset, som sikrer at data opbevares elektronisk i henhold til persondataforordningen (GDPR) Klinikken anvender personlige passwords Klinikken værner om patientens oplysninger via tavshedspligt og diskretion i klinikken og sikrer at patientens data er utilgængelig for andre 	<p>Se mere information om datasikkerhed og GDPR på FAPS' hjemmeside</p> <p>Tjekliste til databehandleraftale</p>
<p>Genbehandling af instrumenter At forebygge infektion</p>	<ul style="list-style-type: none"> Klinikken rengør og genbehandler instrumenter i henhold til nationale infektionsretningslinjer Klinikken rengør og genbehandler skoper i henhold til nationale infektionsretningslinjer Klinikken kontrollerer sterilisationsprocessen 	<p>Genbehandling af udstyr i mindre klinikker er beskrevet i NIR for almen praksis.</p> <p>Genbehandling og sterilisation af udstyr:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Klassifikation af udstyr - NIR for genbehandling af fleksible endoskoper - Skema for holdbarhed af steriliseret udstyr
<p>Hygiejne At sikre god hygiejne, så infektioner og overførsel af smitte forebygges</p>	<ul style="list-style-type: none"> Der udføres daglig rengøring i klinikken Læger og personale udfører korrekt håndhygiejne 	<p>Se hygiejnekrav til mindre klinikker i NIR for almen praksis.</p> <p>NIR for supplerende forholdsregler ved infektioner og bæretilstand i sundhedssektoren</p>

